

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

Eskişehir Milletvekili

Gıda güvenliği tarımsal üretimden hasat, işleme, depolama, dağıtım, hazırlık ve tüketime kadar her aşamada besin zincirinin güvenli kalmasını sağlamada kritik rolü bulunmaktadır. Türkiye'den özellikle yurt dışına ihraç edilen tarımsal ürünlerde pestisit (zirai ilaç) ve aflatoksi kaynaklı sorunların sıkça yaşanması ve "sınır reddi" kararı verilen ürünlerin iç piyasaya sürülme ihtimali, halk sağlığı açısından ciddi riskler barındırmaktadır. Denetimsiz şekilde kullanılan tarım ilaçları, halk sağlığında; zehirlenmelere, alerjik etkilere ve kanser gibi ölümcül hastalıklara yol açmaktadır. Tarımsal ürünlerin pazara sürülmeden denetim ve kontrollerinin yapılması gerekirken son dönemde Fransa'dan kuru incir, Bulgaristan'dan Antep fıstığı ve nar, Polonya'dan nar, Danimarka'dan üzüm yaprakları geri dönmüştür. En son Türkiye'den Tunus'a ihraç edilen 2.500 ton patatesin zararlı bakteriler nedeniyle geri gönderilmesi konunun ciddiyetini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Denetim mekanizmalarının yetersizliği, özellikle Ziraat Mühendisleri Odalarının sürece dâhil edilmemesi, analizlerin tutarsızlığı ve çiftçilerin yüksek analiz ücretleri nedeniyle güvenli olmayan yöntemlere başvurusu gibi sorunlar, gıda güvenliğini ciddi şekilde tehlikeye atmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı, tarımsal üretim sürecinde hangi denetimleri gerçekleştirmektedir? Bu denetimlerin sıklığı ve kapsamı nedir?
- 2) Bakanlık, son 5 yılda kaç denetim gerçekleştirmiştir? Alınan numunelerden kaç olumsuz sonuçlanmıştır ve olumsuz sonuçlanan ürünler için hangi işlemler yapılmıştır?
- 3) Son 10 yılda, ihraç sürecinde geri gönderilen ve imha edilen ürünler yıllara göre ne şekilde dağılım göstermektedir? İmha edilen ürünlerin toplam miktarı nedir?
- 4) İhracat ürünlerinde "sınır reddi" kararlarının gerekçeleri ilgili ülkelere talep edilmekte midir? Bu bilgiler kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır? Paylaşılmıyorsa gerekçesi nedir?
- 5) Pestisit veya mikrobiyal yükü aşan ürünler kamuoyuna ifşa edilmekte midir? Son 10 yılda hangi ürünler sınırdan geri gönderilmiştir ve bu ürünlerin akıbeti ne olmuştur?
- 6) Sınırdan geri gönderilen tarımsal ürünlerin iç piyasaya sürülmesiyle ilgili vaka sayısı ve detayları nedir?
- 7) Kamu kurumlarında gıda ve ziraat mühendisleri kadrosunda görev yapan toplam personel sayısı nedir? Gıda ve ziraat mühendisi kadrosu ilan edilmesi gündeminizde midir?
- 8) Dünya Sağlık Örgütü'nün "muhtemel kanserojen" olarak belirlediği 13 maddenin Türkiye'de tamamının yasaklanmamasının gerekçesi nedir?
- 9) Avrupa Birliği bünyesindeki Gıda ve Yemler İçin Hızlı Alarm Sistemi'nin (RASFF) kayıtlarına göre, 2023 yılında Türkiye'den AB üyesi ülkelere ihraç edilen 167 ürün ile ilgili pestisit ve aflatoksi oranının aşımı nedeniyle "sınır reddi" kararı verilirken 2024 yılının ilk 11 ayında 281 ürün ile ilgili ret kararındaki artışın gerekçeleri nedir?
- 10) Türkiye'de toplam tarım arazileri içinde organik tarım yapılan alanın mevcut oranı ve yıllara göre hedefi nedir? İyi tarım sertifikası ile üretim yapan çiftçi/üretici sayısı nedir?